

Brood en Wijn

Gedachten bij de maaltijd des Heren deel II

Als vervolg of de studie 'gedachten bij de maaltijd des Heren deel I' wil ik dieper ingaan op de symboliek van Brood en wijn. Ik maak hierbij o.a. gebruik van een artikel over brood en wijn in het maart nummer van het blad Tijdstip, uitgave van studiehuis Reshiet en de website van de Messiaanse gemeente Bracha en wikipedia info over artos

Eerst iets over de **zegswijze** van deze instelling.

De HSV vertaalt deze instelling als volgt in **1 Korinthe 11:20** Zoals u nu bij elkaar samenkomt, is *dat* niet het eten van het Avondmaal (G1173 *deipnon*) van de Heere (2960 kurio-kos).

Er wordt hier inderdaad gesproken over een maaltijd, en Strong vult aan: vooral een formeel gastmaal in de avond.

Dat is interessant want het onderstreept de uitleg dat de maaltijd des Heren een onderdeel was van een gezamenlijke maaltijd tussen verbonds geheiligden aan huis in de avond en niet zozeer een onderdeel was van een samenkomst (die veelal in de ochtend plaats vind).

Dat wij de maaltijd des Heren wél gebruiken tijdens de samenkomst is niet verkeerd, wij doen dit, ook vandaag, omdat wij niet meer gewend zijn om regelmatig met z'n allen bij elkaar thuis te eten om diverse redenen. Maar het komt ook door de christelijke traditie die het gebruik in die richting heeft omgebogen: *daar ga ik zo verder op door en zie vooral ook deel I*

Het is voor dit moment denk ik goed dat we ons op z'n minst bewust worden dan het oorspronkelijk anders *ging* en ook nu dus weer anders *kan..*

Het andere kernwoord in **1 Korinthe 11:20** is het Griekse woord **kuria-kos**

Dat komt van G2962 **Kurios** en dat komt weer van **Kuros**: kracht, macht

Kurios betekend volgens Strong: hij die meester of bezitter is van iemand of iets waarover hij de bevoegdheid heeft om te beslissen; in de staat: regeerder, vorst, bestuurder; een eretitel die getuigt van respect en eerbied, waarmee slaven hun meester groeten.

Deze omschrijvingen zijn geheel van toepassing op de Messias, onze Verlosser om wie de maaltijd des Heren draait.

Maar let op, Jesjoea verlangt dat wij hem navolgen, lees bijvoorbeeld **Filippenzen 2:5-8** **Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Jesjoea de Messias was**, Die zich niet de gelijkheid met God (theos) heeft toegeëigend, maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een **slaaf** aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, *tot* de kruisdood

De **christelijke traditie** heeft van het avondmaal een heilig avondmaal gemaakt. Deze benaming legt meer accent op de verkeerde traditie in de christelijke kerk die deze instelling tot een sacrament heeft verheven en allerlei regels heeft opgesteld die mensen in of uit sluit.

Ik heb hier uitgebreid over geschreven in deel I van de studie over deze instelling.

Om er nog kort wat over te zeggen: Omdat men in veel kerken van "de Heer-lijke maaltijd" een plichtmatig, godsdienstig ritueel heeft gemaakt, is de *betekenis* van brood en beker gedeeltelijk veranderd. Het is zowel letterlijk als figuurlijk gedegradeerd tot een doods ritueel. Men leert daarbij dat brood en beker zouden spreken van het *sterven* van Jezus. Ten onrechte. Brood en wijn verkondigen namelijk niet "de *dood* des Heren" alsof die nog voor Hem ligt, maar een Heer die de dood overwon en juist daarom Heer is! Laat het verschil goed tot u doordringen. We denken bij brood en beker aan Hem die **dood geweest is en dus leeft** (Openbaring 1:18). Het mag dan een maaltijd met het oog op een graf zijn, het is wél een geopend en leeg graf! Door Zijn opstanding is Jesjoea officieel "tot Heer en Christus (Messias) gemaakt": **Handelingen 2:36** en daarom

spreekt "het bloed van *Christus*" van "de gestorvene, wat méér is, de *opgewekte*..." volgens **Romeinen 8:34!**

Waar ligt het accent?

Veel Messiaanse gelovigen geven daarom de voorkeur aan de benaming '*maaltijd des Heren*'. Deze benaming in plaats van 'heilig avondmaal' geeft aan dat het gaat om gemeenschap hebben met elkaar middels een maaltijd en gemeenschap hebben met Jesjoea de Messias door de symboliek van brood en wijn.

Een goed moment om verder in te zoomen op het brood en de wijn die zo'n belangrijk en centraal onderdeel vormen van de maaltijd des Heren.

Brood en Wijn

Lucas 22:19,20 En Hij nam **brood** en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis.
20 Evenzo *nam Hij* ook de **drinkbeker** na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker *is* het nieuwe verbond in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.

Vers 19 verwoordt de verzoeningsfase van het verbond door middel van de kruisiging en dood via de symboliek van het **brood**.

Vers 20 spreekt over de herstelfase en het opnieuw bekrachten van het verbond in de opstanding van de Messias via de symboliek van de **wijn**.

Laten we beide symbolen eens verder uitdiepen;

Het brood

Voordat het brood wordt uitgedeeld, wordt het gezegend. Zie **Mattheüs 26:26** En terwijl zij aten, nam Jesjoea het brood en toen Hij *het* gezegend had, brak Hij het en gaf het aan de discipelen en Hij zei: Neem, eet, dit is Mijn lichaam.

De zelfde beschrijving tref je aan in Markus 14:22 en Lucas 24:30

Zegenen is wensen dat JHWH tot zijn doel komt met het voorwerp van de zegening. Het brood dat wij breken staat voor het verbroken lichaam van Jesjoea. We weten wat Jesjoea heeft moeten doorstaan als je de 4 evangeliën er op naleest en profetisch is het treffend beschreven in de al die bloedoffers in Leviticus en nóg concreter in bijvoorbeeld **Jesaja 53:5** Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen.

En dan te bedenken dat Jesjoea, terwijl hij wist wat hem te wachten stond, hij desondanks zich vrijwillig hiervoor beschikbaar stelde en dit volhield terwijl hij elk moment legioenen engelen om hulp had kunnen roepen!

Door het gezegende brood te eten tot opbouw, genezing en gedachtenis, wens je dat JHWH ook in *jou leven tot zijn doel komt*.

Maar wacht even.. dat stem je dus ook in met de mogelijkheid van lijden! Paulus ging daar in ieder geval van uit in **Romeinen 8:17,18** En als wij kinderen zijn, dan zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus; **wanneer wij althans met Hem lijden**, opdat wij ook met *Hem* verheerlijkt worden. Want ik ben ervan overtuigd dat het **lijden van de tegenwoordige tijd** niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden.

We hebben het laatst over ziek zijn en genezing claimen gehad.. *Is ziek zijn een vorm van lijden?* Ja toch.. Ik denk dat deze tekst ons op z'n minst bedachtzaam moet maken als we zelf ziek worden of geconfronteerd worden met een ander die ziek is. Ik bedoel daar mee dat we heel goed moeten leren luisteren naar de Ruach in *elke afzonderlijke situatie* of we voor genezing moeten bidden en dit zelfs mogen claimen (Jesjoea zei niet voor niets dat we in Zijn Naam nog grotere dingen zouden doen) *of* dat we voor shalom en volharding moeten bidden om het lijden te volbrengen. Helpende gedachten hierbij zijn: JaH's gedachten Zijn nu eenmaal hoger dan onze gedachten en is het niet zo dat een gelovige als het goed is zicht heeft op het leven na de dood? Goed beschouwd is ons leven nu slechts een korte periode en als we overlijden is dat een 'over-het lijden-heen'! Er is namelijk een opstanding mogelijk in het Vrederijk en daarna is er de eeuwigheid. Deze geloofswaarheden kunnen in iedergeval helpen een onverhoord gebed tot genezing te accepteren.

Daarom ben ik nooit in een kramp als ik voor iemand bid die ziek is; ik geloof dat JHWH door mijn gebed iemand van de meest gruwelijke kwaal ter plekke kan genezen, óf door een genezings proces in dit leven vanaf dat moment, óf dat de persoon genezing mag ontvangen in het eeuwige leven *dóór* lijden en dood heen, *nét* zoals de Messias door lijden, dood en opstanding heen ging en zo een verheerlijkt lichaam kreeg waar de littekens nota-bene nog op aanwezig waren: **Johannes 20:24-28** En Thomas, een van de twaalf, Didymus genoemd, was niet bij hen toen Jesjoea *daar* kwam. De andere discipelen dan zeiden tegen hem: Wij hebben de Heere gezien. Maar hij zei tegen hen: Als ik **in Zijn handen niet het litteken van de spijkers zie, en mijn vinger niet steek in het litteken van de spijkers, en mijn hand niet steek in Zijn zij**, zal ik beslist niet geloven. En na acht dagen waren Zijn discipelen weer binnen en Thomas *was* bij hen. Jesjoea kwam terwijl de deuren gesloten waren, en Hij stond in hun midden en zei: Vrede *zij* u. Daarna zei Hij tegen Thomas: Kom hier met uw vinger en bekijk Mijn handen, en kom hier met uw hand en steek die in Mijn zij; en wees niet ongelovig, maar gelovig. En Thomas antwoordde en zei tegen Hem: Mijn Heere en mijn God! *

Als Jesjoea niet had gebeden: maar Uw wil geschiedde, dan had het er slecht uitgezien met de mensheid! Dan was er geen verlossingsplan beschikbaar gekomen. Maar door het lijden en de dood, maar met de grootste nadruk op zijn OPSTANDING en leven is dat wel beschikbaar voor wie het wil aannemen!

*Een klein zijspoortje om na te denken over de identiteit van de persoon Jesjoea naar aanleiding van de geloofsbelijdenis van Thomas nadat hij de littekens gezien en gevoelt heeft: Heere = G 2962 kurios in het Grieks en we hebben eerder in deze studie al doorgenomen waar deze titel voor staat.

En God = G 2316 theos in het Grieks en dit woord met een kleine letter overigens, kan staan voor JHWH maar een andere typering is: wat ook maar in enig opzicht met God vergeleken kan worden, of op enigerlei wijze op Hem lijkt/ Gods vertegenwoordiger of onderkoning. Ook magistraten en rechters hadden de titel theos.

Dus moet je naar de context kijken hoé theos geïnterpreteerd moet worden!

We hebben het nog steeds over het zegenen van het brood.. Het is ook Bijbels om juist de Schepper van het brood te zegenen; want omdat *Hij* het heeft doen voortkomen uit de aarde voor ons, *is* het brood gezegend.

Zoals onze hemelse Vader brood heeft geschapen zo heeft Hij ook voorzien in een offerlam al vanaf de grondlegging der wereld, kunnen we opmaken uit **Openbaring 13:8** En allen die op de aarde wonen, zullen het aanbidden, *althans* van wie de namen niet zijn geschreven in het boek des levens van het Lam **Dat geslacht is, van de grondlegging van de wereld af.**

Bij de zegening van het brood zegenen we de Schepper van het brood die immers het graan waarvan het brood gemaakt is heeft geschapen. En dat brood verwijst weer naar Jesjoea die ook voortgebracht is door de Vader.

Jesjoea benoemt dat zelf in **Psalm 22:10,11** U bent het toch Die mij uit de buik hebt getrokken, Die mij vertrouwen gaf, toen ik aan mijn moeders borst lag. Op U ben ik geworpen van de baarmoeder af, vanaf de moederschoot bent U mijn Elohiem.

De symboliek is overduidelijk: de graankorrel die in de aarde valt en sterft maar weer opstaat uit de donkere aarde die geeft vrucht. Jesjoea bevestigt dat hij aan deze symboliek verbonden is in **Johannes 12:24** Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht.

Jesjoea moest sterven om door de dood én opstanding veel vrucht te dragen; en die vruchten zijn wij! Maar net als bij de tekst uit Filippienzen 2 wordt dat sterven om tot vruchtdracht te komen dus ook van ons verwacht als verbondsgeheiligden. Allen moeten we op een bepaalde manier sterven aan onszelf om tot werkelijk leven en de daarbij behorende vruchtdracht te komen.

Maar áls dat gebeurt bij individuele gelovigen en die gelovigen trekken met elkaar op als groep, als familie, net als wij hier, dan is het zo dat wij in de ogen van onze hemelse Vader een heilig volk zijn! En dat volk, dat lichaam, wordt óók weer verbeeld als een brood:

1 Korinthe 10:17 Omdat het brood één is, zijn wij, die velen zijn, één lichaam, want wij allen hebben deel aan het ene brood.

1 Korinthe 12:27 Samen bent u namelijk het lichaam van de Messias, en ieder afzonderlijk Zijn leden. (Lees over de samenwerkende 'leden' van het lichaam vers 12-31)

Romeinen 12:5 zo zijn wij, hoewel velen, één lichaam in de Messias, maar ieder afzonderlijk leden van elkaar.

Van gebroken brood werd Jesjoea een 'brood des levens' en wij met elkaar vormen ook 'een brood des levens'! Er ligt nóg een symboliek in het brood: het staat voor het Woord! En dat is ook weer nauw verbonden met de Messias want die wordt ook wel *de levende Torah* genoemd! Waarom? Omdat Hij niets anders zei en deed dan wat de Vader hem opdroeg- dat was een leven volkomen in lijn met de Torah. Door gezamenlijk het brood te breken, getuig je dus dat je overeenkomstig de geboden van de Vader JHWH wilt leven.

Dankzegging

Het besef wat Jesjoea voor ons deed mag, en moet ons tot dankzegging aanzetten.

Het Hebreeuwse woord voor dankzegging is berákháh.

In het Grieks is dankzegging eucharistie

De oudst bekende Joodse dankzegging is:

báruk h atáh JHWH, Elohenú, Melekh ha `olam hamotsí lechem min ha'árets

Dat betekend:

Gezegend zij/wij danken u JHWH, onze Elohiem, Koning van de wereld, die ons het brood uit de aarde geeft.

Zegenen is een vorm van kracht toewensen. Het heeft ook de betekenis van verdubbelen, vermeerderen in zich. Je maakt als het ware de ander rijker.

Van oudsher werd elk Hebreeuws kind van jongst af aan geleerd om te danken.

Het kan bijna niet anders dan dat ook Jesjoea de dankzegging (berákháh) uitsprak

(bérékh) over het brood bijvoorbeeld bij de vermenigvuldiging van de broden (Lukas 9:16) aan de Pesachmaaltijd (Lukas 22:19 en thuis bij de Emmaüs gangers (Lukas 24:30)

Danken jadah is naderen je tot JHWH: qarabh.

Een dankzegging is een nadering: qorban

Ik heb al vaker gezegd dat dit woord qorban bij ons vertaald wordt met offer of aanbieding is. Bij ons heeft offer de betekenis van verdienstelijk werk maar de ware betekenis van naderen met een dankoffer/ of aanbieden van een dankoffer is 'een *antwoord geven op het Woord*'.

Zodra wij tijdens de maaltijd des Heeren gaan danken voor het brood en de wijn en de verwijzing naar het volbrachte werk die hier in ligt dan halen wij JHWH naar ons toe, krijgt Hij een plaats in ons midden. We zien dat verwoord in **Psalm 22:4** Maar U bent heilig, U troont op de lofzangen van Israël.

Door te danken voor het brood (en de wijn) worden deze gaven bovendien geheiligd.

Danken jadah bevat de letters Jod en Heh die samen het woord JaH vormen, de verkorte Godsnaam. Ware dankzegging is dan ook op Hem gericht.

In het oude Paleo Hebreeuws zie je dat de Heh verbeeld wordt door een mannetje met uitgestrekt handje naar omhoog:

In het woord jadah zit ook de lettercombinatie Jod en Dalet die samen het woord jad vormen: hand! Dus danken is JaH prijzen met je handen omhoog! *Just do it!*

Gerezen brood of matzes?

Bij de offers werden altijd ongezuurde broden gegeten. Ik geloof dat we voortaan echt Matzes moeten gebruiken bij de maaltijd des Heren omdat het brood vergeleken wordt met Jesjoea die immers zondeloos, ongezuurd geleefd heeft.

We kunnen het gebruik van matzes o.a. opmaken uit **1 Korinthe 5:6-8** Uw roem is niet goed. Weet u niet dat een klein beetje zuurdeeg het hele deeg doorzuurt? Verwijder dan het oude zuurdeeg, opdat u een nieuw deeg zult zijn. U bent immers ongezuurd, want ook ons Paaslam is voor ons geslacht: Christus. Laten wij dus feestvieren, niet met oud zuurdeeg, ook niet met zuurdeeg van slechtheid en boosaardigheid, maar met ongezuurde *broden* van oprechtheid en waarheid.

Ook de Torah gebiedt bij de instelling van het Pesach in **Exodus 12:18** dat er ongezuurd brood gegeten moet worden vanaf de avond van de 14de Aviv. In de eerste *maand* moet u ongezuurde *broden* eten vanaf de avond van de veertiende dag van de maand tot de avond van de eenentwintigste dag van de maand.

Dus bij de instelling van de maaltijd des Heren waar we over lezen in de evangeliën is er ook ongezuurd brood gebruikt. In het Grieks wordt hiervoor het woord G740 artos gebruikt. De Septuagint, de oude Griekse vertaling van het Oude Testament, gebruikt 'artos' voor de ongedesemde koeken in Leviticus 2, voor de toonbroden in Exodus 25:30 en voor de gave van de Nazireeër bestaande uit ongedesemde koeken in Numeri 6:15

Concluderend, als je de maaltijd des Heren strak volgens Bijbels concept wilt volgen, ga je eerst met elkaar eten zoals ik eerder heb aangegeven- zo dikwijls gij dit doet- met gewoon brood, en als er overwogen wordt het samenzijn te beëindigen met een maaltijd

des Heren dán die je dat als vanzelf met Matzes. Alleen met Pesach wordt uitsluitend ongezuurd brood gegeten, óók al bij de maaltijd.

In de praktijk zien we dat vele gemeentes toch een gezamenlijke feestmaaltijd starten met de maaltijd des Heren uit praktische overwegingen- iedereen is nog compleet- waarna de feestvreugde ten volle in gang kan en ieder zijns weegs kan gaan eerder of later tijdens het samen zijn. En daar is niets op tegen lijkt mij. Maar in kleinere kring thuis is het mogelijk toch een suggestie om het samenzijn af te sluiten volgens het voorbeeld in de Schrift.

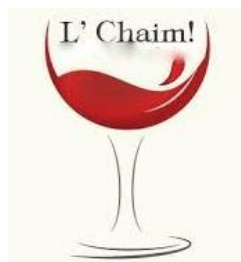

De wijn

Net als alle andere dingen die geschapen zijn verwijst ook de wijn naast het brood naar de Schepper die immers de druif heeft geschapen met daarin een beeld van Jesjoea als bevrijder.

De symboliek is wederom overduidelijk: En kostelijke wijn staat voor leven want Leviticus leert ons dat het leven in het bloed is (Leviticus 17:11). Deze wijn is het product van het volledig uitpersen van de druif. Dat uitpersen staat voor het lijden van de Messias. Zijn kostbare bloed werd door het zweeten, door de doornenkroon, door de geseling, door de kruisiging en door de speer in zijn zijde uit zijn lichaam 'geperst'. Vervolgens werd Jesjoea in een graf bewaard zoals uitgeperste wijn in een donkere kelder wordt bewaard. Maar wijn komt na rijping uit de kelder om gedronken te worden en vreugde te geven! De opstanding!

Kortom: wijn spreekt van leven dat sterker is dan de dood. Als we het glas heffen zeggen we daarom terecht: *op het léven!* - 'le chajiem'! Wijn is het ultieme symbool van vreugde.

Na het brood wordt ook de wijn gezegend lezen we in **1 Korinthe 10:16 De beker der dankzegging, die wij met dankzegging zegenen**, is die niet de gemeenschap met het bloed van de Messias?

De zegenspreuk hierover is: *báruk h atáh JHWH, Elohenú, Melekh ha `olam, bóré peri ha gáphen*

Dat betekent: Gezegend zij/wij danken u JHWH, onze Elohiem, Koning van de wereld, die scheidt de vrucht van de wijnstok.

Wijn staat voor vreugde en feest. Wie zelfbeheersing heeft en dus zorgt niet dronken te

worden wordt er vrolijker van. Jesjoea's eerste wonder was water in wijn veranderen. Het bloed van Jesjoea reinigt, heiligt, verlost en maakt vrij. Wijn is zo het teken van een nieuw verbond in Zijn bloed; alle reden om blij te zijn!

Dit brengt me wéér bij de constatering dat de maaltijd des Heren vroeger plaats vond aan het einde van de maaltijd. Men had dus al 1 of meerder glazen wijn op en dan kwam het moment van gedenken.. Ik stel me zo voor dat dit slokje gedenk-wijn, net zoals het brood, aanvankelijk in stilte werd gedronken, maar toch ook met dankbaarheid en vreugde om het volbrachte. In de samenkomst zouden we daar uitdrukking aan kunnen geven door tijdens de rondgang van de beker te zingen of muziek af te spelen.

1 Korinthe 11:23-26 is de veel gebruikte tekst voor bij het delen van brood en wijn: Want ik heb van de Heere (kuriós) **ontvangen**, wat ik u ook heb overgeleverd, dat de Heere (kuriós) Jesjoea in de nacht waarin Hij werd verraden, brood nam, en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en zei: Neem, eet, dit is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. Evenzo *nam Hij* ook de drinkbeker, na het gebruiken van de maaltijd, en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in Mijn bloed. Doe dat, zo dikwijls als u *die* drinkt, tot Mijn gedachtenis. Want zo dikwijls als u dit brood eet en deze drinkbeker drinkt, verkondig de dood van de Heere (kuriós), totdat Hij komt.

Paulus heeft van de opgestane Heer dus zelf uitleg gekregen over de betekenis van brood en wijn! (vs 23); een verdieping van de oorspronkelijke Pesachviering die vanaf de viering met zijn discipelen te Jeruzalem niet meer profetisch vooruit wees zoals al een paarduizend jaar de situatie was maar in die dagen in vervulling ging. De instelling van de maaltijd des Heren helpt ons sindsdien op deze vernieuwde situatie terug te zien.

Johannes 6:56 Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem.

De tegenstander heeft deze instelling gedeeltelijk weten te roven door er een sacrament van te maken in de kerk met een ander accent en allerlei voorwaarden daarom heen. Ik hoop echter dat een ieder naar aanleiding van deze studie nóg meer verlangen heeft gekregen om deel te nemen aan de maaltijd des Heren en dat niet alleen in de samenkomst maar ook thuis! Het is een zeer krachtige instelling 'zo dikwijls als gij dit doet tot mijn gedachtenis'. Een waar 'tesjoeva'-moment!

Shalom, Charlie Lengkeek

april 2019 versie 1 aanvullingen/feedback welkom via info@tesjoeva-gemeente.nl

